

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 495/2021-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou spol. [REDAKOVANÉ], s. r. o., [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná advokát a konateľ [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cb 34/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 28. septembra 2021 domáhajú vyslovenia porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Ďalej v ústavnej sťažnosti ústavnému súdu navrhujú, aby v označenom konaní prikázal všeobecnému súdu konať bez zbytočných prieťahov a priznal im tiež primerané finančné zadostučinenie v sume 500 eur, a to každému z nich, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sú účastníkmi konania vedeného pred Okresným súdom Piešťany (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 4 Cb 34/2020 (ďalej len „namietané konanie“), a to na strane žalobcov, v ktorom bola žaloba o neplatnosť uznesení zhromaždenia delegátov proti žalovanému podaná 14. augusta 2020.

II. Argumentácia sťažovateľov

3. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti uvádzajú, že vzhľadom na skutočnosť nenariadenia termínu pojednávania v ich veci zaslali okresnému súdu 20. mája 2021 žiadosť o určenie termínu pojednávania. Reakciou na žiadosť bolo podľa vyjadrenia sťažovateľov upovedomenie zákonného sudcu z 8. septembra 2021, v ktorom im bolo oznámené, že ich vec bude možné prejednať a rozhodnúť až po odpadnutí zákonnej prekážky danej § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 62/2020“) v spojení s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24/2021 Z. z. o vykonávaní pojednávania, hlavných pojednávania a verejných zasadnutí v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 24/2021“) a v spojení s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 111/2020 z 11. marca 2020. Sťažovatelia uvádzajú, že ochranu svojich práv uplatnili 8. septembra 2021 prostredníctvom sťažnosti na prietahy v konaní doručenej predsedovi okresného súdu, v ktorej poukázali na subjektívne prietahy v konaní zapríčinené zákonným sudcom s odôvodnením, že všeobecné súdy v Slovenskej republike celoplošne bez väčších obmedzení vykonávajú pojednávania od začiatku mája 2021. V upovedomení okresného súdu doručenom sťažovateľom 22. septembra 2021 predseda okresného súdu na sťažnosť sťažovateľov reagoval konštatovaním, že je ich sťažnosť s prihliadnutím na samotnú dĺžku konania opodstatnená, avšak nejde o prietahy pričítateľné na vrub okresnému súdu, pričom sťažovateľov súčasne oboznámil o nariadení dohľadu nad plynulosťou konania v posudzovanej veci.

4. Sťažovatelia v označenom postupe okresného súdu vidia porušenie svojho označeného základného práva.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti sťažovateľov je tvrdenie o porušení ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v dôsledku nečinnosti okresného súdu, ktorý podľa mienky sťažovateľov nekoná bez toho, aby mu v tom bránila zákonná prekážka.

6. Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu sú pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, zohľadňované tri základné kritéria, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3).

7. Ústavný súd vo veci sťažovateľov z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh, ako aj na základe súčinnosti poskytnutej zo strany okresného súdu zistil a posudzoval tieto relevantné skutočnosti:

Okresnému súdu bola 14. augusta 2020 podaná žaloba sťažovateľov o neplatnosť uznesení zhromaždenia delegátov špecifikovaného stavebného bytového družstva. Vo veci sťažovateľov sa neuskutočnil žiaden termín pojednávania a ku dňu rozhodovania ústavného súdu o ústavnej

sťažnosti nebol ani určený. Nečinnosť zákonný sudca odôvodnil zákonnou prekážkou, a to § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 v spojení s vyhláškou č. 24/2021.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu súdy vykonávajú pojednávania, hlavné pojednávania a verejné zasadnutia len v nevyhnutnom rozsahu ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Podľa § 1 ods. 1 vyhlášky č. 24/2021 v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu sa vykonávajú pojednávania, hlavné pojednávania a verejné zasadnutia v týchto veciach:

- a) väzobné veci vrátane rozhodovania o väzbe,
- b) rozhodovanie sudcu pre prípravné konanie podľa § 348 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku,
- c) podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody,
- d) rozhodovanie o tom, či sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil alebo či sa nariadi výkon trestu odňatia slobody,
- e) rozhodovanie o uložení ochranného liečenia, zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia, pokračovania v ochrannom liečení, prepustenia a ukončenia ochranného liečenia,
- f) konanie vo veciach určenia rodičovstva,
- g) konanie vo veci starostlivosti o maloletých vrátane výkonu rozhodnutia,
- h) konanie o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní,
- i) konanie vo veciach osvojenia,
- j) konanie vo veciach výživného plnoletých osôb,
- k) konanie o dedičstve,
- l) konanie o spôsobilosti na právne úkony,
- m) konanie o prípustnosti držania v zdravotníckom zariadení,
- n) konanie o ustanovení opatrovníka,
- o) veci azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- p) konanie v civilnom sporovom konaní a v civilnom mimosporovom konaní, ak strany sporu alebo účastníci konania súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti.

Podľa § 1 ods. 2 vyhlášky č. 24/2021 okrem vecí podľa odseku 1 sa v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu vykonávajú pojednávania, hlavné pojednávania a verejné zasadnutia aj v ostatných veciach s výnimkou vecí, ktoré znesú odklad.

8. V nadväznosti na uvedené ústavný súd v súhrne konštatuje, že pred okresným súdom konanie vo veci sťažovateľov dosiaľ (teda v čase rozhodovania ústavného súdu) prebieha po celkovú dobu približne jedného roka a dvoch mesiacov, ktorú vo všeobecnosti nemožno hodnotiť ako extrémne dlhú. V rámci označenej doby bola zistená nečinnosť okresného súdu, ktorý zatiaľ neuskutočnil žiaden termín pojednávania a ani termín konania pojednávania neurčil. Uvedený postup okresného súdu, keď tento vyhodnotil vec sťažovateľov ako takú, ktorá jednak nepatrí do skupiny taxatívne

vymedzených druhov konaní, v ktorých zákon predpisuje konať i napriek vyhlásenej mimoriadnej situácii a zároveň nepatrí do kategórie vecí, ktoré neznesú odklad, je podporený platnou a účinnou právnou úpravou, reflektujúcou na aktuálny stav – existujúcu pandémiu.

9. Ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priesťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

10. Ústavný súd poukazuje na to, že ak by aj potenciálne postup okresného súdu (nevykonávanie pojednávaní) nemal legitímny podklad (citované ustanovenia vyhlášky č. 24/2021), charakter označeného negatívneho momentu v postupe okresného súdu by mohol ústavný súd s prihliadnutím na celkovú dobu konania pred okresným súdom vyhodnotiť iba ako ojedinelý priesťah, ktorý nedosahuje takú intenzitu, že by bolo možné dospieť k záveru o zbytočných priesťahoch v postupe okresného súdu a o porušení označených práv sťažovateľov.

11. Vychádzajúc z prezentovaných záverov, ústavný súd vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľov ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol.

12. Nad rámec ústavný súd dodáva, že uvedené rozhodnutie ústavného súdu nepredstavuje procesnú prekážku, ktorá by v budúcnosti bránila sťažovateľom obrátiť sa na ústavný súd so sťažnosťou, ak by dochádzalo podľa vedomia sťažovateľov k zbytočným priesťahom v namietanom konaní okresného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2021

Peter Molnár
predseda senátu